

Cartea are subtitlul „Câteva metode sigure și 250 de cărți proaste”. Am citit cu plăcere lucrarea distinsului critic literar. Cu plăcere, și cu atenție...Una, maxim două pagini de comentarii acide făcute de Alex Ștefănescu la fiecare carte intrată în vizorul de interes profesional al domniei sale. Felul cum încheie criticul observațiile față de cele 250 de cărți proaste, îl face pe cititorul ușor de pierdut printre miile de lucrări mai mult sau mai puțin literare să zămbească la ideile uneori năstrușnice pe care le găsesc prea mulții noștri scriitori, sau să se consterneze constatarea că există unii care încearcă să facă literatură, înainte de a învăța să scrie corect românește!

Comentariul poeziei lui Eminescu “Afară-i toamnă...” aparținând criticului literar Mariana Neț, din care citez:

„Scriitura postulează o hologramă spirituală interogativă, care sub visul unității pluraliste și al refuzului exclusivismului întreține și găzduiește o negativitate infinită ce-i asigură un prezent pur și o salvează de riscul dogmatizării.”

ne arată un Alex Ștefănescu pus pe glume :

□ „Metoda ar putea fi numită „culegerea florilor cu excavatorul”. □ □ □

Față de altă așa-zisă operă literară, plină de vulgarități, criticul spune:

□ „Este greu de stabilit dacă autorii în cauză vor să-i șocheze pe cititori, pentru a se face remarcăți, sau dacă □ nu cumva simt nevoia, de fapt, să se defuleze după ce, multă vreme, au suportat cu greu interdicția de a folosi în public cuvinte licențioase” .

Precizarea „în public” făcută de critic este de prisos. Nu i se poate interzice cuiva să folosească exprimări vulgare în casa sa sau în cercul lui de cunoscuți – care, n-am nicio îndoială, sunt de aceeași teapă – sau, mult mai evident, în ascunzișul minții.

Autorul dă sfaturi tinerilor care sunt în căutarea identității:

„A fi original, iată o inevitabilă obsesie pentru orice tânăr care vrea să devină poet. În loc să te razi în cap [...] și să-ți lași doar un moț pe creștet, în loc să-ți sfâșii nervos blugii în dreptul genunchilor, mai bine te speli, te îmbraci cuviincios și ieși senin în lume. În mod sigur nu vei semăna cu nimeni.”

Comentariul poeziei poetului Iordan Aioanei:

„Făptura ta sexy mă-mbună, / De orinde-aș fi mă adună, / Poate cu ochii tăi să măminți- / Dar pe buze-s săruturi fierbinți.” □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

pe care-l citesc este că poetul ar fi o fiară pe care numai o făptură sexy îl poate tempera, e pe deplin justificat. Sau, mai poate fi doar rima, bat-o vina (îmbună – adună). Mi-aduc aminte de un dialog văzut la televizor în care Mircea Diaconu îi tot repeta lui Toma Caragiu că n-a găsit altă rimă. Posibil ca poetul Aioanei să fi întâmpinat același neajuns...

O atenționare pentru toți cei care își imaginează că sunt scriitori:

„Mulți oameni flecăresc [...], dar puțini își închipuie că flecăreala lor merită eternizată pentru tipărire. Ionel Brandabur face parte dintre acești câțiva opimiști. El își supraevaluează producția – să-i spunem intelectuală [...].”

Brandabur recunoaște că flecărește:

„Eu însumi, redactându-mi reflecțiile, nu fac altceva decât să stau la taifas cu mine însumi și cu lumea.”

Alex Ștefănescu încheie comentariul său cinic, umoristic și exact de la sfârșitul fiecărei analize critice pe care o face și, în cazul optimistului Brandabur, spune:

„Era bine dacă Ionel Brandabur stătea la taifas doar cu el însuși și lăsa lumea-n pace...”

Oscilez în a-l compătimi și a-l admira pe Alex Ștefănescu pentru perseverența de care a trebuit să dea dovadă citind, din scoarță în scoarță, 250(!) de cărți proaste...

Un alt autor din categoria „250” scrie, bombastic, cu formulări de fraze care pot adormi în orice clipă nechibzuitul cititor. Un fragment:

„Dragostea acestei nopți se curse(!) vijelios, parcă la întrecere cu muritul clipelor sub apoteoza timpului.”

Ce pot să spun mai mult decât: aoleu!? Și „se scurse”, normal...Fragmentul de carte folosit de Alex Ștefănescu pentru a-și etala causticele sale critici continuă:

„Un somn greu tăia peste ființele lor, și un respirat dur arăta chinul din interiorul trupurilor ostenite. Ea se trezi repede și plecă spre primele proceduri.”

Concluzia criticului este – și trebuie să recunosc logica gândirii domniei sale – că cei doi amorezi fac dragoste într-o stațiune balneoclimaterică, din moment ce doamna pleacă dimineață la primele proceduri! În fragmentul care urmează, Alex Ștefănescu ni se prezintă nu doar ca observator atent și critic nemilos al tuturor celor 250 de cărți, ci chiar ca scriitor care are talent...Spune așa criticul:

„O femeie care se ia la întrecere cu muritul clipelor sub apoteoza timpului nu poate să plece dimineața spre primele proceduri. Ea trebuie să participe la simfonia cromatică a beatitudinii matinale sau să se apropie asimptotic, într-un nou ciclu cosmic, de partenerul ei nocturn.”

Criticul celor „250...” încearcă să îndrepte sau chiar să tempereze elanul literar al scriitorilor de ocazie:

„Un scriitor autentic se preocupă nu de sentimentele pe care le investește într-un text, ci de sentimentele pe care, prin intermediul textului, le provoacă.”

Nu cu tot ce-a scris Alex Ștefănescu rezonează eul meu liric. Am folosit cu bună știință sintagma „eul liric”, o expresie des întâlnită în comentariile școlare și pe care – știu asta – mulți dintre cei care se înfalnesc cu ea, o detestă. Concret, n-am fost de acord că versurile poeziei „Metamorfoze” care aparțin Rodicăi Dragomir cuprinse în volumul „Ore de memorie”, trebuie interpretate neapărat prin concretețea faptelor. Versurile sunt:

„Am vopsit în alb plopul / Din drumurile mele / ca să nască mesteceni.”

Mie chiar mi-au plăcut vesurile! Domnul Ștefănescu merge prea la concret, când spune:

„Din punct de vedere poetic, această metodă de a obține mesteceni din plop este neemoționantă și ușor caraghioasă. Din punct de vedere silvicol s-ar putea să fie valabilă dar [cheltuielile cu pensula, vopseaua albă, manopera]puieții de mesteceni propriu-ziși [...] pot fi procurați de la orice stațiune de cercetări dendrologice.”

Alt exemplu în care nu sunt de acord cu Alex Ștefănescu este o poezie în stil haiku, aparținând lui Dumitru-Ene Zărnești:

„Iac înghețat – lângă copcă pescarul și ultima țigară.”

Citesc în cartea „250”:

„Și ce dacă lacul e înghețat? Și ce dacă pescarul nu mai are decât o țigară? Treaba lui, de ce nu și-a făcut provizii?”

Părerea mea e că poezia transmite un mesaj, creează cititorului un sentiment de nostalgie, de compătimire chiar, față de bietul pescar care a suportat cu stoicism frigul și ignoranța peștilor față de cele agățate în cârligul undiței... Dacă ar fi ceva – și este! – de criticat aici, eventual abaterea de la regula „5, 7, 5” a poeziilor haiku. Poezia lui Dumitru-Ene Zărnești are 4,4,10 silabe, dar asta n-o face nicidecum demnă de a fi privită ca o nereușită! Chiar Alex Ștefănescu spune că

„Idei de mare interes găsim în cărțile de știință (sau de filozofie). În cărțile de poezie căutăm altceva, și anume lirism.”

Chiar asta are poezia de mai înainte!

Vasile Ghica în cartea „Chef pe Titanic”, scrie:

„Fără escaladarea deșertului, nu poți savura voluptatea oazei.”

Alex Ștefănescu are dreptate când constată că „a savura voluptatea” e un pleonasm, e ca și cum am spune „a savura savoarea”. Dicționarul de sinonime e tranșant: savoare, sinonim cu voluptate! Dar este într-o eroare la care logica cu care vedem sau înțelegem uneori lumea îl trimite...

„Deșertul nu se escaladează, se străbate, pentru că nu este vârf de munte, ci o câmpie de nisip.”

Citesc despre vântul Saharei

„Acolo unde acesta suflă constant dintr-o singură direcție, nisipul e adunat în movile de până la 120 m înălțime.”

O nimica toată, față de înălțimile deșertului Gobi, între 1000 și 1500 de metri...

„Un critic literar cultivat, serios, bine intenționat, dar lipsit de spirit critic este Cornel Munteanu, autorul unei recente cărți despre Laurențiu Fulga, [care] a scris nuvele, romane și piese de teatru patetice și nebuloase, pe care nu le mai citește azi nimeni.”

Nimeni, cu mici excepții. Vedeți [AICI](#) ce vreau să spun!